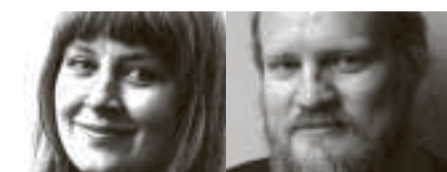

Kristne eksmuslimer forfølges også i vestlig

Truget for s

FORFØLGELSE: Tidligere muslimer utsettes for vold og trusler, fordi de har konvertert til kristendommen. Vi møtte en av dem.

Av Åse Brandvold (tekst) og Tom Henning Bratlie (foto)

DOKUMENT

– Hvor er du fra?
– Hva heter du?
To gutter kom opp mot «Yousuf» utenfor Oslo S.

Han skjønte med en gang at noe var galt. Så kom en tredje gutt og dro av ham skolesekken og jakka. En fjerde skubbet til ham. Plutselig var han omringet av 20 afghanske unggutter. Han prøvde å løpe, men ble holdt igjen. Så kom det første slaget mot ansiktet hans. Leppa sprakk. Han tok imot nok et slag til før han klarte å vri seg unna og løp alt han orket. På legevakta måtte han sy leppa si og fikse tre tenner. Der ringte telefonen hans. Det var lederfiguren i gjengen.

– Hvis du anmelder dette, så kommer vi og tar deg igjen, truer han.

«Yousuf» vil ikke stå fram med sitt egentlige navn og bilde i media. Han er redd for mer bråk. Etter at han og familien ble kristne for fem år siden, vendte det afghanske miljøet de var en del av, ryggen til dem.

– Dere kan ikke lenger kalle dere afghanere.

– Dere er vantro.

Det var beskjedene de fikk da de oppsøkte tidligere venner.

Fare for æresdrap

«Yousuf» er ikke alene om å bli utsatt for trusler og angrep etter at han skiftet fra muslimsk til kristen tro. Politidirektoratet har ingen statistikk over anmeldte voldsepisoder eller trusler hvor konvertitter er involvert. Likevel skjer det. Bare i den østlandsmenigheten vi treffer «Yousuf» er det også en annen familie som utsettes for jevnlig draps-trusler per telefon.

Gjennom organisasjonen Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA) i Oslo får vi høre om et annet tilfelle i en annen menighet, hvor et medlem har gått til politianmeldelse av trusler.

I Kristiansand arbeider Stig Magne Heitmann som generalsekretær i organisasjonen Åpne Dører, en norsk av-

Stig Magne Heitmann

FAKTA

Kristne eksmuslimer i Norge:

- De fleste som har konvertert fra islam til kristendommen i Norge, kommer fra Iran eller Afghanistan.
- Siden mange av afghanerne i Norge forstår det iranske språket persisk, samler konvertittene seg i persiskspråklige menigheter.
- Det har vært en økning i denne type menigheter de siste fem årene.
- Kristent Interkulturelt Arbeid anslår antallet iranske og afghanske konvertitter i Norge til å være rundt 400.

deling av Open Doors, som dokumenterer forfølgelse av kristne i hele verden. Tidligere var han innvandrerpastor i Bergen, og er godt kjent med at forfølgelse også kan skje i Norge.

– Jeg kjenner til konvertitter som har opplevde både sosialt press og å bli utstøtt av familien. Noen har også

«Det har vært en økning i tilfeller hvor eksmuslimer føler seg truet»

RUNE FISKERSTRAND, KRISTENT INTERKULTURELT ARBEID (KIA)

opplevd voldelig angrep, sier han til Klassekampen.

For to år siden ble en iraner som ble døpt i Filadelfia-menigheten i Oslo arrestert av sikkerhetspolitiet ved hjemreise til Iran. Han døde i fengselet før saken kom opp for domstolen. Politiet hadde flere bilder av dåpsseremonien. Det har ført til at flere menigheter tar forholdsregler. De forbyr fotografering i forbindelse med dåp.

Kurdisk-iranske Shahla Valadi konverterte til kristendommen mens hun var i kirkeasyl i pinsemenigheten

Filadelfia i Mysen. Like før jul i 2007 fikk hun opphold i Norge etter å ha levd sju år i skjul for politiets utlendingsenhet. Men selv om politiet ikke besøkte henne, fikk hun likevel uønsket besøk. Til Vårt Land har hun

Forts. på side 22

BLE SLÅTT: «Yousuf» ble banket opp av 20 afghanere etter at han konverterte til kristendommen.

ge land. I Norge er problemet økende.

sin tro

I etterkant har han og familien mottatt drapstrusler. Det er ikke bare i Midtøsten at muslimer får problemer hvis de forlater islam. Overgrep skjer også i Norge.

«Jeg kjenner til konvertitter som har opplevde både sosialt

fortalt at muslimer oppsøkte henne i menigheten med spørsmål om hvorfor hun hadde konvertert.

Heitmann forteller at da han var prest følte han et spesielt ansvar for å beskytte konvertittene.

– Jeg har døpt flere iranere som har vært livredde for hvem som skulle dukke opp i kirka den dagen de skulle døpes. Men ikke alle er bare redde. Heitmann forteller med beundring i stemmen om den iranske kvinnen Hamideh Solaty Valand, som han har kjent lenge, og som har vært utsatt for flere overfall. Til tross for dette sto hun fram i den kristne avisa DagenMagazinet i 2007 og fortalte at storfamilien hadde sendt en leiemorder for å drepe henne i hennes eget hjem. Hun er overbevist om at det var Jesus som hindret ham i å gjennomføre mordplanene.

– Min erfaring tilsier at familien får sjokk når dette skjer. Først og fremst er det nok en sosial reaksjon. Hva vil vår familie i hjemlandet si? Hva vil våre venner si? Det oppleves som en skam. Derfor er det ikke uvanlig at familien først kommer med verbale trusler for å få denne personen til å tenke seg om. I de fleste tilfelle skjer det ikke en utstøtelse, men en normalisering i forholdet etter hvert. Likevel har du noen fra ekstreme miljøer som kan gå til ekstreme handlinger, sier Heitmann.

Biskop for de forfulgte

I Storbritannia er det en del slike ekstreme muslimske miljøer. Biskopen av Rochester, pakistansk-fødte Michael James Nazir-Ali er en skarp kritiker av de muslimske lederne i disse miljøene. For tre uker siden ble det kjent at han nå vil gå av for å drive grasrotarbeid blant forfulgte kristne. Ikke bare i Midtøsten, men også blant konvertitter i Storbritannia. Han har uttalt at boka «En imams datter» av Hannah Shah, inspirerte ham til å gå til dette uvanlige steget. I boka møter vi en ung kvinne som rømmer fra en brutal far og konverterer til kristendommen. Det får familien til å sende en gjeng unge menn for å drepe henne.

«Biskop Michael håper å få arbeide med flere kirkeledere fra områder hvor kirka er under press, særlig i mi-

ADVARER: Pakistanskfødte Nazir-Ali var inntil nylig biskop i den anglikanske kirka. Allerede for tre år siden advarte han mot at æresdrap på kristne eksmuslimer kan skje.

noritetssituasjoner, og som har bedt ham om å assistere dem med utdanning og trening for deres spesielle situasjon (min oversettelse journ.anm.)» heter det i en uttalelse fra den anglikanske kirka.

Nazir-Ali er født av kristne foreldre (faren var konvertitt), og var den første asiatiske biskopen i den anglikanske kirka. Siden 1999 har han vært medlem av Overhuset. Han var også kandidat til å bli erkebiskop av Canterbury, en posisjon Rowan Williams fikk. Seinere har Williams fått kritikk av nettopp Nazir-Ali. Han kritiserte den passive rollen Williams har inn tatt når han i et foredrag mente at sharialov i Storbritannia er uunngåelig, og advarte mot at deler av landet ekskluderer ikke-muslimer. For denne uttalelsen har han mottatt flere draps-trusler.

Ifølge den britiske organisasjonen The Barnabas Fund, som overvåker forfølgelse av kristne, skjer det mer

«Vi flyktet fra Iran for å være trygge. Hvor kan vi dra nå?»

KONVERTITT

enn tusen angrep på kristne eksmuslimer i Storbritannia hvert år. Totalt er det 3000 britiske muslimer som har konvertert til kristendommen. 2000 av dem er iranere.

Flyktningsspionasje

Den norske organisasjonen Kristent interkulturelt arbeid (KIA) har ikke gjort noen liknende forskning, men de har merket en økning i antall kristne menigheter hvor afghanere og iranere er medlemmer. Det er særlig kristne konvertitter fra disse to nasjonalitetene som har gjort seg gjeldende de siste fem årene. KIA anslår antallet til å være cirka 400. Sammenlikner vi med det totale antallet innvandrere i Norge med muslimsk bakgrunn, som er om lag 150 000, ser vi at det er snakk om en liten minoritet i minoriteten. Likevel lar enkelte seg provosere av den.

Rune Fiskerstrand i KIA sier til Klassekampen at han særlig det siste året har merket en økning i tilfeller hvor eksmuslimer føler seg truet. Det gjør at mange er redde for at det skal bli kjent i muslimske miljøer at de har konvertert.

– Noen forteller at de er blitt kristne. Andre tør ikke. En del kristne iranere opplever det noe mer problematisk og usikkert nå enn de gjorde før, fordi noen har hatt enkelte ubehagelige episoder. Om det er det iranske regimet som har agenter i Norge, eller om det er personer som bare vil lage kvalm, det vet vi ikke, sier Fiskerstrand.

Den iranske ambassaden i Oslo har benektet at de har agenter som er ute etter konvertitter. Politiets sikkerhetstjeneste (PST) nevner ikke Iran spesifikt, men hevdet i et intervju med Aftenposten i fjor at flere stater driver flyktningsspionasje i Norge, og at særlig flyktninger som deltar i ulike former for opposisjonell eller religiøs virksomhet utsettes for trusler og annet press fra hemmelige agenter.

– Mange tar kontakt med oss og ber om hjelp, sa Trond Hugubakken i PST til Aftenposten.

At det er en reell trussel for å bli arrestert av det religiøse politiet i Iran kommer tydelig fram i årsrapporten til The Christians Affairs Committee

I SKJUL: Iranske Shahla Valadi mens hun satt i kirkeasyl i Filadelfia-menigheten i Mysen. Der

of the Human Rights Activists in Iran.

Det første av nitten tilfeller som nevnes for året 2008, er en kristen iraner som ble returnert til Iran etter å ha fått avslag på asylsøknaden sin i Norge. Han blir arrestert av sikkerhetspolitiet på flyplassen i Teheran og utsatt for tortur i fengselet før broren hans får kausjonert ham ut.

Ble mobbet

– Jeg ble kalt «jævla kristen» på skolen. Men jeg brydde meg egentlig ikke om hva de kalte meg, forteller «Yousuf» til Klassekampen.

Vi står på trappa utenfor menighetslokalet, og han forteller oss mer om bakgrunnen sin. Om faren som døde, og flukten fra Afghanistan med moren og søsteren. De fikk innvilget asylsøknaden etter et halvt år, og ble bosatt i en mellomstor by. Der ble de raskt en del av et afghansk miljø knyttet til den lokale moskeen. Men så var det noen som inviterte moren med i pinsemenigheten. Hun ble frelst på det

første møtet. Etter hvert konverterte også «Yousuf» og lillesøsteren hans. Da begynte problemene.

Verst var det for lillesøsteren. Hun ble mobbet grovt på skolen og spyttet i ansiktet. Moren forsøkte å ta det opp på foreldremøtene, men det ble ikke bedre. Løsningen ble å flytte til Oslo hvor miljøet er større. I Oslo har den unge jenta bevisst gått inn for å skaffe seg etnisk norske venner. Hun stoler ikke på barn fra muslimske familier. «Yousuf» har venner med ulik bakgrunn. Den første dagen på den nye skolen sto han fram og fortalte at han var kristen, og at han var blitt plaget på grunn av det. Responsen han fikk var utelukkende positiv og støttende.

Klassekamerater hjelper

Etter den ubehagelige opplevelsen med de 20 afghanerne på Oslo S, har klassen hans vist seg god å ha.

Forhistorien til overfallet var at han inviterte ei afghansk jente til et kristent møte. Hun ville ta med seg

press og å bli utstøtt av familien»

STIG MAGNE HEITMANN

IKKE LETT: Leder i Islamsk Råd Norge Senaid Kobilica innrømmer at det ikke er lett å få gjennomslag for å respektere konvertitter blant muslimer i Norge.

FOTO: BJØRN SIGURDSØN, SCANPIX

– Upopulært når noen konverterer

– Det han sa fikk hårene til å reise seg på oss: At dersom noen konverterer til kristendommen, vil de bli tatt livet av, sier Åge Syversen.

Han er sokneprest i Tune kirke i Østfold. I oktober i fjor deltok han sammen med alle prestene i prostiet på et møte som skulle stå i religionsdialogens tegn. I utgangspunktet hadde de invitert leder for Islamsk Råd Norge Senaid Kobilica. Men da han ikke kunne, anbefalte han dem å ta kontakt med en lokal imam, Shaikhjami Abdul-Qudus, som er sunnimuslim fra Iran.

Abdul-Qudus viste seg ikke som noen religionsdialogens mann. Da han fikk spørsmål om hvordan det ville gå dersom en muslim ble kristen, sa han at vedkommende ville bli tatt livet av.

Klassekampen har snakket med tre av prestene som var på møtet. Alle forklarer at Abdul-Qudus skal ha vært veldig tydelig på dette. Han kom også med en begrunnelse.

– Dere må forstå at hvis det er noe på kroppen som er sykt, så må det tas bort.

– Vi sa at det jo er forbudt å drepe noen etter norsk lov, men da sa han at islams lov står over norske lover, sier Syversen til Klassekampen.

– At det var så ille hadde vi ikke trodd. Da kan vi ikke være så blåøyde som vi til nå har vært, legger han til.

– Konvertitter skal dø

Klassekampen ringer Abdul-Qudus og stiller ham det samme spørsmålet en gang til:

– *Hva skjer hvis en muslim konverterer til kristendommen?*

– He he he he. Jeg har ingen kommentar til det. Du vet det selv.

– *Jeg vet at du fikk det spørsmålet da du møtte prestene i Sarpsborg. Da svarte du at dersom en muslim konverterer til kristendommen, skal han dø.*

– Når har jeg sagt det? Jeg husker ikke det.

– *Det var på et prostimøte*

– Jeg vil ikke kommentere den saken der, sier Abdul-Qudus og ber oss heller ringe en imam i Oslo hvis vi har spørsmål om islam.

– En lang prosess

22. august 2007 undertegnet Islamsk Råd Norge (IRN) og Møllomkirkeleg råd for Den norske kirke en erklæring hvor de

«understreker i fellesskap at alle fritt skal kunne velge sin tro. Vi tar avstand fra og ønsker å motvirke vold, diskriminering og trakassering som følge av at mennesker ønsker å konvertere eller har konvertert fra en religion til en annen, enten det skjer i Norge eller i utlandet.» heter det.

Vi konfronterer Islamsk råds leder Senaid Kobilica med uttalelsene til Abdul-Qudus

– *Uttalelsene hans bryter med erklæringen. Hva vil dere gjøre?*

– Vi vil ha et møte med ham. Hans moské er ikke medlem i Islamsk Råd Norge, men det betyr ikke at vi ikke vil gjøre noe med disse uttalelsene, sier Kobilica.

Samtidig innrømmer han at respekt for trosfriheten ikke kommer av seg selv.

«Han sa at islamsk lov står over norske lover»

ÅGE SYVERSEN

– Den felles erklæringen vi har undertegnet er et veldig viktig skritt framover, men det er ikke realistisk å idyllisere og forvente at alle er om bord. Det er også en prosess, Det finnes individer som ikke er helt enig. Det betyr bare at vi må jobbe med denne dialogen internt. Det er faktisk ikke bare nødvendig hos oss. Det er også nødvendig blant kristne, sier Kobilica.

Han er ikke særlig optimistisk med tanke på møtet med Abdul-Qudus

– Det er ikke sikkert vi får ham om bord etter møtet, men vi vil uansett gå videre og fortsette med dialog og diskusjon, sier Kobilica.

At Klassekampen skriver en sak om kristne eksmuslimer i Norge som har hatt ubehagelige opplevelser, kommenterer han slik:

– Jeg tror virkelig ikke vi har slike problemer, selv om det definitivt er en upopulær sak når noen konverterer. Men folk må venne seg til slike tilfeller. Det er viktig at vi ikke gjør noe som er i strid med loven, sier han.

ase.brandvold@klassekampen.no

fikk hun uønsket besøk av muslimer som ville vite hvorfor hun hadde konvertert.

ARKIVFOTO: TOM HENNING

ei venninne, som «Yousuf» ikke kjente. Før møtet ringte denne jenta ham og fortalte at hun hadde fått problemer med familien på grunn av dette. Hun ville gjerne snakke med «Yousuf» om problemene sine, og de avtalte å møte hverandre utenfor Oslo S. I stedet for henne, møtte kjæresten hennes opp med 20 afghanere som fløy på ham. For tre måneder siden oppsøkte de ham igjen. Denne gangen på skolen. «Yousuf» ble sittende i klasserommet, mens klassekameratene hans gikk ut og snakket med dem.

– De gikk til slutt. Men kjæresten til jenta har ringt meg etterpå og sagt at de vil drepe meg og familien min. Jeg har anmeldt truslene, og nå har politiet gitt ham besøksforbud, sier «Yousuf». Han håper han får være i fred.

Klassekampen har vært i kontakt med to politidistrikt hvor vi vet at konvertitter har opplevd ubehagelige episoder eller mottatt trusler. Ved et av dem opplyste de at de var kjent med problematikken, og de bekreftet at de hadde mottatt anmeldelser. Likevel hadde de ingen aktive etterforskere på saken.

– Men vi har det under oppsyn, og vi vurderer hele tiden alvoret, og om det er grunn til frykt, sier vakthavende.

– Hvor kan vi dra nå?

– Hadde du ringt dette nummeret i morgen, ville du ikke kommet fram, sier en iraner vi har hatt kontakt med i forbindelse med denne saken, når vi ringer ham. Heller ikke han vil stå fram med fullt navn og bilde. I hvert fall ikke nå for politiet har rådet ham til å være forsiktig. Familien har skaffet seg voldsalarm, og nå altså hemmelig telefonnummer. Forhåpentligvis vil mannsstemmen som terroriserer dem slutte å ringe. Stemmen som pleier å si at han skal drepe dem. I det siste har han sagt at «vi skal drepe dere». Det har gjort at familien har tilbrakt flere netter hos venner. Faren vet ikke hva han skal svare når det yngste barnet i familien sier:

– Vi flyktet fra Iran for å være trygge. Hvor kan vi dra nå?

ase.brandvold@klassekampen.no
tom.henning.brattlie@klassekampen.no